

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrť leta 2 kroni; na Ogrskem in v inozemstvu: Za celo leto 9 kron, za pol leta 4 kron 50 vin. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnitvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za 1/4 strani K 160— za 1/2 strani K 80— za 3/4 strani K 40— za 1/8 strani K 20— za 1/16 strani K 10— za 1/32 strani K 5— za 1/64 strani K 2.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptujju, v nedeljo dne 12. maja 1918.

XIX. letnik.

Vojna in mir.

Mir z Rumunijo sklenjen. — Nemci zmagujejo na zapadu. — Angleški poraz ob Jordanu. — Veleizdajstvo profesorja Pivka dokazano.

Mirovna pogodba z Rumunsko podpisana.

K.-B. Bukarest, 7. maja. Mirovna pogodba z Rumunsko je bila danes ob 12. uri opoldne v gradu Cotroceni podpisana. Z podpisom je končano obsežno diplomatsko delo, ki je bilo posvečeno miru z Rumunsko, in s tem je tudi prehod iz vojnega v mirovno stanje na našej celem vzhodnej fronti izvršen.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 1. maja. Uradno se danes razglašča:

Živejša bojovna delavnost na južno-zapadni fronti trajala je tudi včeraj po dnevju. Na mnogih mestih se je italijanske poizvedbe preprečilo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 1. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poročča:

Zapadno bojišče. V Flandriji oživel je ognjeni boj v odsekih Lokerja in Dranouter k večji ljutosti. Sveže v boj vržene francoske sile poskušale so zastonj, vdreti proti Dranouter-ju. Njihov več-

kratni naskok zlomil se je v našem ognju. — Na bojišču obojestranski Somme izvršili smo uspešne poizvedbe. Sunki v sovražne črte južno-zapadno od Noyona in čez Oise-Aisne-kanal pri Varesnesu prinesli so nad 50 vjetih. Z drugih bojišč nič novega.

Vzhod. Finska. V obupnih bojih poskušal je sovražnik naše črte severo-vzhodno od Tavastehus in Lahti predreti. Pod najtežjimi izgubami bil je odbit. Finske čete so trdnjavo Wiborg vzele. — Ukrajina. V Krimu smo Feodozijo brez boja zasedli.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Večerno poročilo.

Na drugih frontah nobeni pomembni dogodki.

* * *

Na bojišču v Flandriji izvršil je sovražnik močne napade proti našim pozicijam pri Langemarku, severno vasi Kemmel in pred vsem šestkrat zaporedoma proti našim črtam zapadno Dranouter, kateri so se vsakikrat pod neizmernimi izgubami brez ostanka odbili. Zopet so morale sveže, v boj vržene francoske čete za ponos An-

glije krvaveti. Ti brezobzirno peljani napadi dokazujejo, kako važne so za nasprotnika tam izgubljene postojanke. Skozi neuspešnost izgubonosnega napada so dovedle le do tega, da so pospešile za nemško vodstvo namerjeno uničenje sovražnih mas. Ker se je že v noči od 29. do 30. in v jutru 30. aprila tri močne sovražne napade proti Dranouter deloma v protinapadu odbilo, vdaril ob pol 11. uri predpoldan nov močni sovražni napad proti našim črtam zapadno od Dranouter-ja, kateri se je v uničujočem ognju že pred nemškimi infanterijskimi pozicijami razpršil. Sledila sta dva nadaljnja napada, ki sta se pred nemškimi črtami zlomila.

Avstrijsko uradno poročilo od četrčka.

K.-B. Dunaj, 2. maja. Uradno se danes razglašča:

Nič novega.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrčka.

K.-B. Berlin, 2. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poročča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine princa Rupprechta in nemškega prestolonaslednika. Na bojnih frontah je položaj nespremenjen. V odseku Kemmel-hriba navišal se je artiljerijski boj. Tudi med Sommo in potokom Luce pri Montdidieru Lassigny in Noyon oživel je večkrat. V ostalem ostala je bojovna delavnost na poizvedovanja omejena. — Armadna skupina vojvode Albrechta. Na lotrinski fronti bila je francoska artiljerija v popoldanskih urah živahna. Majhne sunki sovražnika so bili odbiti.

Vzhod. Ukrajina. Pred Sebastopolom zlomili smo sovražni upor. Mesto je

Smrt. . .

Spisal Karl Linhart.
(Konec.)

Kakor megla se je vleglo Jerneju pred oči. Ne, tega svojega otroka ne sme izgubiti, raje naj Bog njega samega vzame . . .

Ali — proč vse misli, treba delati! Nakopani premog je bil izdelan in Jernej je moral streljati. Šel je k predelavcu in mu to naznanil. Napravilo se je potrebne varščine. Počasi je izbil Jernej luknjo v trdo premogovo steno. Položil je vanjo dinamično patrono, dal potrebne signale in se pripognil, da zažge žnoro . . . Nekaj ni bilo v redu, kajti ni se hotelo takoj vneti . . . Prižigal in prižigal. Njegove misli pa so bile pri umirajoči Anici. Končno je pričela žnora vendar tleti; gledal je iskrico in pozabil na vse . . . kajti Anica umira doma . . . kdo me bode zutraj poljubil in v šali za lase vlekel in klical: tatek, ljubi tatek, ali si moj . . . Oj Bog, moj edini otrok umira, — in jaz in žena in nikdo mu ne more pomagati, — moj otrok umira . . . to

lice, mehko ko žamet, žrli bodejo požrešni črvi, to telesce, lahko kot pero, nesli bodejo proč in zagreblji . . . In jaz ne bodem imel več otroka; jaz bodem prišel domu in videl tam malega mrliča . . . Tatek, tatek, me morda zdaj kliče, ko jo smrt grabi, in tatek ni pri njej . . . Anica, Anica . . .

Nakrat zdivja Jerneju vsa kri v glavo: Za Boga, zamudil je čas: žnora je že pri koncu in vsak hip mora počti strel — on pa je tukaj, namesto da bi se spravil v varnost — hitro, hitro, morda je še mogoče. En korak napravi, dva, — ali strel že počti, skale letijo, obupni klic zadoni po jami, luč ugasne . . .

Prestrašena in vendar polna upanja zrè Jernejeva žena na zdravnika, ki je ravnokar dospel, da si ogleda otroka. Dolgo časa je preiskaval sivolasi gospod Anico, ji potipal žilo in izpraševal mater. Otrok je spal mirno, čeprav še malo hripavo, je dihal: bil je kakor angelj in celo lahki smehlaj je olepšal nežno njegovo lice.

Zdravnik se obrne k ženi in ji zašepeta: „Zahvalite Boga, kajti Vaša Anica je rešena; težka bolezen je premagana; tako je, kakor da bi se zgodil čudež, ali v par tednih bode Anica zopet okoli skakala.“

Uboga žena bi najraje pred zdravnika pokleknila. Toraj rešena, — njena Anica ne bode umrla! Hvala ti, večni Bog . . . in v neskončni sreči je stisnila roke ter jokala, jokala od veselja, jokala vroče, svitile solze.

Nakrat se začujejo po stopnicah trdi koraki. Za Boga, kaj je? Nekdo potrka na vrata. Tiho otvori žena. Sosed vstopi.

„Kaj je?“ — „Prinesli smo ti tvojega moža!“ — Ledeni mraz prešine nesrečno žensko. — „Prinesli? Kako? — Prinesli, ker ga je v jami ubilo“ . . .

Položili so mrliča na tla edine rudarske sobe. Ropot je predramil od smrti rešenega otroka. Z velikimi žalostnimi očmi je pogledala Anica na mrliča. In s tihim glasom je vprašala: „Tatek, ljubi tatek, ali spiš?“

Smrt pa je izginila na nevidnih krilih iz revne sobice . . .

bilo 1. maja brez boja od nas zase-
deno.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Povišanje bojnega delovanja na italijanski fronti.

Avstrijsko uradno poročilo od
petka.

K.-B. Dunaj, 3. maja. Uradno se
danes razglša:

Včeraj povišalo se je bojno delovanje
na celej italijanskej fronti med Judikari-
jami in Adrijoo zopet znatno.

Dne 1. maja izvojeval je oberlajtnant v.
Fiala 15., 16. in 17. zračno zmago.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 3. maja. Iz velikega
glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojiščih oži-
vel je artiljerijski boj v pojedinih odsekih.
Močnemu ognjenemu učinku sledili so sovražni
delni napadi južno Villers-Bretonneux
in na zapadnem bregu Avre. V proti-
sunku napravili smo vjete. V ostalem omejila
se je infanterija na poizvedovanja. Na
lotrinjski fronti trajala je živahnejša
delavnost sovražnika.

Vzhod. Ukrajina. Iz črte Jeka-
terinoslaw-Chorkow smo vkorakali v
pokrajino Donez. Na Asowskem morju
zasedli smo Tagarony.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 4. maja. Uradno se
danes razglša:

Na jugo-zapadu trajajoče živah-
no bojno delovanje.

Šef generalštaba.

**20.000 vjetih, 50 kanonov in 200 strojnih pušk
zapljenih.**

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 4. maja (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine
princa Rupprechta in nemškega
prestolonaslednika. Na bojiščih je
položaj nespremenjen. Artiljerijsko bojno
delovanje bilo je v mnogih odsekih tudi čez
noč živahno. V pokrajini Kemmel-a in
obojestransko Avre povišala se je danes do
največje ljutosti. Angleški delni napad južno-
vzhodno od Arras-a bil je odbit. — Ar-
madna skupina v Gallwitz-a. Pred Ver-
dunom oživilo se je artiljerijsko delovanje.
— Armadna skupina vojvode Albrechta.
Po brezuspešnih sunkih sovražnika na lot-
rinjski fronti ostala je bojna delavnost ne-
pomembna. Ob Parroy-gozdu in severno
od Blamonta popoldan nanovo oživeči se
ognjeni boj popustil je pri nastopu teme na
moči. — Včeraj smo sestrelili 25 sovražnih
letal in dva privezana balona. Lajtnant
Buckler izvojeval je svojo 33., lajtnant
Puetter svojo 22. zračno zmago.

Vzhod. Finsko. Južno-zapad-
na Finska je od sovražnika oči-
ščen. Nemške čete v zvezi z finskimi ba-
taljoni napadle so sovražnika med Lahti
in Tavastehus obsežno in so ga v pet-
dnevni bitki kljub ljutemu protiodporu in
obupnemu odpornemu poskusu uničujoče
porazile. Finske čete zaprle so mu umik
proti severu. Od vseh strani obdan, polo-
žil je sovražnik po najtežjih kr-
vavih izgubah orožje. Napravili smo
20.000 vjetih, zaplenili pa 50 kanonov, 200
strojnih pušk, tisoče konjev in vozov.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 5. maja. Uradno se
danes razglša:

Artiljerijski boji na južno-zapadni fronti
trajajo naprej. Na spodnji Piavi bila so
italijanska poizvedovalna podjetja preprečena.
Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 5. maja. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Po najmočnejši
ognjeni pripravi napadle so francoske divizije
brezuspešno naše pozicije na Kemmelu in
pri Bailleulu. Bile so pod težkimi izgu-
bami odbite in so pustile več kakor 300 vje-
tih v naši roki. Namenjen napad angleške di-
vizije zapadno od Bailleula se vsled na-
šega ognja ni mogel razviti. Južno od He-
bute izjalovili so se angleški sunki. Na bo-
jiščih obojestranski Somme oživila je zve-
čer artiljerijska delavnost. Povišala se je oso-
bito pri Viller Bretonneaux in na
zapadnem bregu Avre.

Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 6. maja. Uradno se
danes razglša:

Južno-zapadno bojišče. Živahna
artiljerijska delavnost traja naprej.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 6. maja, (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne sku-
pine prestolonaslednika Rupprechta in
nemškega prestolonaslednika. V flandrijski
bojni pokrajini izvršili smo
uspešna podjetja. Sovražni delni napad južno
od Lokerja se je izjalovil. Zgodaj zjutraj
mimogredoč ljut artiljerijski boj med Ypern
in Bailleul. Čez dan je ležal Kemmel
pod močnejšim ognjem. — Na severnem bregu
Lyse, na Bassée-Kanal in v edinih
delih bojnega polja obojestransko Somme
oživila je zvečer bojna delavnost. — Po-
izvedovalni boji in sunki v sovražne črte pri
Hangardu in južno-zapadno od Bri-
monta prinesli so vjete. — Armadna sku-
pina vojvode Albrechta. V bojih v pred-
njem polju z Amerikanci južno-zapadno od
Blamonta in z Francozi na Hart-
mannswellerkopfu naredili smo vjete.
Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 7. maja. Uradno se
danes razglša:

Južno-zapadno bojišče. Radi
slabega vremena ponehal je artiljerijs-
ki ogenj.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 7. maja. Iz velikega
glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojnih frontah
bila je bojna delavnost v jutranjih urah
živahna. Čez dan ostala je večinoma zmer-
na. — Na severnem bregu Lyse izjalovili so se
sunki angleških kompanij. Med Ancre in
Somme vrgel je sovražnik Avstralce
k ponočnemu napadu. Obojestransko
ceste Corbie-Braye zamogli so naše pred-
nje črte doseči. V ostalem se je njihov dva-
kratni naskok zlomil krvavo skupaj. — Arti-
ljerijski boj trajal je tukaj dneva v večji
moči. — Južno od Brimonta sunili so
naskočni oddelki čez Aisne-Kanal v so-
vražne postojanke pri Courcy in so pri-
peljali vjete. — Na ostali fronti pojedini na-
padi v prednjem polju.

Vzhod. V pristaniščih od Mariupo-
la smobili od ruskih ladij obstre-
ljevani.

Makedonska fronta. Močni angle-
ški oddelki napadli so včeraj zvečer bol-
garske pozicije južno od Doiran-jezera.
Bili so odbiti.

Azijatsko bojišče. Sunek an-
gleških brigad od Jeriche in čez
Jordan proti vzhodu in severo-
vzhodu se je zdrobil. Po ljutih pet-
dnevni bojih je bil sovražnik v svoji izhod-
ne pozicije nazaj vržen. Oddelek nemških čet
se je pri temu na strani turških tovarišev od-
likoval. Angležem odvzeti plen je znaten.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Turški uspehi.

K.-B. Konstantinopel, 2. maja.
Uradno. Poročilo iz turškega velikega glav-
nega stana:

Palestina-fronta. Na vzhodnem
bregu reke Jordan zavzeli so boji nadalje
za nas ugoden potek. Na naših žilavo bran-
jenih črtah iz krvave se je Anglež v
brezuspešnih do večera trajajočih napadih.
Močne, vzhodno-jordanske kotline proti seve-
ru vrinjene kavaljerijske mase so bile od na-
ših nujno k pomoči došlih sil pod energičnim
vodstvom obersta Essad Bei občutljivo
pobite in k razpustu prisiljene. Večje število
vjetih, sedem poljskih kanonov, en težek, dolg
kanon in mnogo vojnega materiala se je pri-
peljalo. Pri Amman-u dovedel je eden
naših letalcev dve sovražni letali k padcu.
Posadka, pet angleških oficirjev, se je vjela.
Drugače nič pomembnega.

Boji v Palestini. — Velik poraz Angležev.

K.-B. Konstantinopel, 4. maja.
Uradno. Poročilo turškega glavnega stana:

Palestina-fronta. Tudi včeraj so
se izjalovili na vzhodnem bregu Jordana
vsi napadi Angležev proti našim po-
zicijam pod najtežjimi izgubami. Svojih na-
zadovalnih cest oropani, sunili so severno bo-
jišča poraženi in razpršeni kavaljerijski regi-
menti v težkem ozemlju povsod na naše na-
padaželjne čete. Večje število vjetih, nekaj
strojnih pušk in en oklopen avtomobil padlo
je v našo roko.

Drugače nič pomembnega.

Poročilo od 5. maja.

Palestina-fronta. Tudi drugi su-
nek Angležev na vzhodni breg Jordana
končal je z težkim porazom za so-
vražnika. Bogato obsežne priprave se je
ukrenilo in mnogoštevilne čete skupaj poteg-
nile, da se skupno z vstaši polastijo vzhodno
pokrajino Jordana in tamošnjih važnih zvez.
Pod varstvom močne in visoko presegajočih
pozicijah nahajajoče se artiljerije vrgel je
sovražnik od 30. aprila zjutraj sem svoje na-
padalne valove čez Jordan proti našim po-
zicijam obojestransko ceste Jericho-Es-
Salt, medtem ko so goste kavaljerijske
mase od severa prodirajoče, za to določene
bile, da nam padejo v hrbet. Hvala hitrej
odločbi naših poveljnikov in nepretresljivemu
vstrajanju naših čet v težkem položaju,
ramabrami z svojimi nemškimi
tovariši, se je načrte sovražnika unicilo.
Petdnevne, z velikansko energijo proti naši
fronti peljane napade zavrnile so naše žilavo
vztrajajoče čete obersta Ali Fuad Bei.
Naprej potisnjeni sovražni kavaljeriji
pripravile so po posiljenih marših hitro sku-
paj pritegnjene čete obersta Böhm in iz-
kušeni do zadobitve rane svojim hrabrim jez-
decem naprej jahajoči oberst Essad Bei,
uničujoč poraz. Čete obersta Bohm odzele so
neki sovražni kavaljerijski diviziji vse kano-
ne. Pod izgubo mnogo ljudij in bogatega
materiala, bežali so Angleži k Jorda-
nu nazaj, hudo zasledovani od naših zma-
govitih čet. Pojedino se še plen ni mogel
dognati. Na zapadnem bregu Jor-
dana živahna artiljerijska delavnost in
uspešno patroljsko podjetje od naše strani.

Eno sovražno letalo se je po zračnem boju gorečo k padcu prisililo.

Na ostalih frontah je položaj nespremenjen.

Poraz boljševikov v Kavkazu.

K.-B. Konstantinopol, 2. maja. „Agence Telegraphique Milli“ poroča: Kakor javlja naš poročevalec iz Batuma, se je eno iz 10.000 boljševikov obstoječo in v smeri proti Elizabetpolu korakajočo skupino skozi upor dveh iz Dagestana pritegnjenih regimentov v smeri od Elizabetpola vstavilo. Zadnji dobili so ojačenja in so pobili boljševike, katerim so 8000 vjetih vzeli. Stavili so v Baku stoječim boljševikom predlog, naj se vdajo.

Do zadnjega moža.

Zürich, 4. maja. „Tribuna“ poroča: Calais in Dünkirchen morata biti od Angležev do zadnjega moža branjena. (To se pravi do zadnjega Francoza, kakor svoječasnno na vzhodu do zadnjega Rusa!)“

Vojni svet „ojačen.“

K.-B. Paris, 4. maja. K vojnem svetu v Abbeville javlja „Petit Journal“: Zastopniki Anglije in Zjedinenih držav smatrajo za potrebno, vojna sredstva proti Nemcem se bolj pomnožiti in ojačiti. Obe državi si bodeta še bolj prizadevali, da generalu Foch na Francoskem zamoreta podati vedno večja pomožna sredstva na vojaštvu. — Taki vojni sveti so pri naših sovražnikih že na dnevnem redu in to je njih vojno geslo. Čim več besed, tem manj činov! Naše geslo pa so krepki in molčeči udarci do popolnega razvedrila sovražnikov.

Angleška sodba o vojnem položaju.

Bern, 2. maja. Gardiner piše v „Daily News“ o vojnem položaju: Sovražnik dosegel je uspeh, na katerega pred dvema mesecema nobeden niti v sanjah mislil ni. Držali smo angleško fronto za nepremakljivo. Mogoče bi tudi bila, če bi se politika Robertsona uresničila. Poraz pete armade dovedel je sovražnika v strelno razdaljo do Hazebrouck-a in Bethuna. Nočemo se sami sebi premotiti, da bi po načrtu nazaj šli. V imenu strategije ni šla peta armada v malo dnevih 30 milj nazaj pod izgubo 10.000 vjetih in pod izgubo višin, katere so njih tovariši v osemesečni bitki komaj priborili. Od premoči je bila peta armada kratko premagana in je morala nazadovati, pri čemur še o višjem vodstvu ničesar ne izražam. Tudi Portugalci niso bežali, da bi sovražnika v kakšno past zvaljali, namreč iz mnogo bolj primitivnih vzrokov. Ne glede na frontni odsek Vimy-hrbita, smo bili drugod iz viškov vrženi. Važna železnična črta Amiens-Bethune-Hazebrouck, ki veže francosko armado z angleško in to zopet z morsko obaljo, je v težki nevarnosti. Sovražnik stoji na Kemmelu, prvem strmem posameznem bregu, katerega last ima dalekosežno preosnovno severne fronte za posledico. Pri tem bode itak že ozek prostor manevriranja pri nadaljni izgubi ozemlja hudo zapletena operacije boja in nazadovanja posebno otežkočil.

Italijanska domneva o avstro-ogrski ofenzivi.

Bern, 4. maja. „Journal de Geneve“ poroča: Na podlagi poizvedb iz Rima so priprave Avstro-Ogrske proti Italiji kot popolnoma zaključene. Ofenziva prične se vendar še le v nekaj tednih, ker jih na tem sedaj še hud sneg ovira. General Diaz pritegnil je ojačenja na najbolj ogroženih mestih skupaj. V aprilu vršili so se v Italiji na podlagi tega izredni vpoklici pod orožje, da se je zamoglo ta ojačenja izvršiti.

Cesar na bojišču.

K.-B., 4. maja. Povedalo se je že, da se je odpeljal cesar 2. t. m. v spremstvu gene-

ralnega štaba barona pl Arza na bojno črto, kjer se je mudil dva dni. Cesar je obiskal benečansko bojno črto; vendar se ni zanimal zdaj samo za bojne črte, marveč je nadzoroval posebno ukrepe za izurjenje čet. Obiskal je 3. t. m. artiljerijsko strelišče, kjer je pohvalil večkrat vaje, pri katerih so vadili skupno z letalci opazovalci in s pehoto. Obiskal je tudi ta dan več divizij. Zelo je pohvalil dobro voljo in izvrstno stanje vseh čet; nagovoril je veliko častnikov in vojakov; marsikateri med njimi je dobil odlikovanje iz cesarjevih rok. Cesar je šele pozno zvečer zapustil svoje čete. Drugi dan je cesar nadzoroval teoretično praktični tečaj. Poslušal je zelo pozorno predavanje, s katerim se je razlagalo obiskovalcem, kakšne skušnje so se pridobile v zadnjem času vojske. Cesar je šel nato v stolp, od tam je opazoval zelo pozorno velezanimivo vojno vajo; ko je zapovedal vajo odtrobiti, je izrazil voditelju tečaja svojo zahvalo in priznanje. Cesar je nadzoroval nato nižjeavstrijske, češke in ogrske polke in je obiskal še tisti dan tudi Passarino, kjer je vladal zadnji beneški dož. Cesar je obiskal več prostorov in je v kapelici nekaj časa molil. Popoldne se je odpeljal cesar nazaj na Dunaj.

Krapina-Toplice zdravi **giht**
(Hrvatsko) **revma**
Pojasnila **išias**
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena! 158

Vojna na morju.

28.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 1. maja. W.-B. V zavrnem okolišču okrog Angleške bil je trgovinski promet naših sovražnikov z potopljenjem 28.000 brutto-register-ton težko oškodovan. Glavni delež na tem uspehu ima oberlajtnant Steindorff. Od njega poveljavani čoln potopil je v Kanalu šest parnikov z skupno 28.000 tonami. Vsi parniki, med temi dve ladji, vsaka po 5000 ton, so bili globoko naloženi in močno zavarovani. Tri parnike se je iz varnostnega spremstva izstrelilo. Z gotovostjo se lahko računi, da se je s tovorom potopljenih ladij sovražniku zopet dragocen vojni material v veliki množini uničil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

15.000 angleških mornarjev življenje zgubilo.

K.-B. Amsterdam, 2. maja. Kakor je izvedel neki tukajšnji list v Londonu, poroča predsednik zveze matrozov in kurjačev, da je skozi vojno podmorskih čolnov od avgusta 1914 okoli 15.000 angleških mornarjev življenje zgubilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 3. maja. Uradno. Na severnem bojišču je bilo zopet 19.000 brutto-register-ton uničenih. Dva parnika sta bila v Kanalu iz močno zavarovanega spremstva izstreljena. Zlasti se je dognalo: angleški parnik „Knight Templar“ (7175 ton) in angleški parnik „Wilson.“

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopetni uspehi podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin 4. maja. Uradno. Eden naših podmorskih čolnov (poveljnik kapitanlajtnant Neureuther) je v Irskem morju in dovoznih cestah skupno 20.000 brutto-register-ton sovražnega ladjinega prostora potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nadaljni uspehi podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 6. maja. Uradno. V zapadnem Srednjem morju potopil je neki podmorski čoln vnovič pri slabem vremenu 5 parnikov z skupno 26.000 brutto-register-tonami. Vsi parniki so bili v varstvu; štirje od njih globoko naloženi.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno.

K.-B. Berlin, 5. maja. Uradno. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču 12.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajal se je neki tank-parnik, ki je bil na vzhodni obali Angleške torpediran.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Seidlerjeve obljube.

Naš sedanji ministerski predsednik Seidler je mož malih besed, malih dejanj in velikih obljub. Odkar sedi v predsedstvu vlade, se prav za prav ničesar drugega ne čuje, nego Seidlerjeve obljube. Mož te vrste seveda tudi v vladanju, zlasti v tako prokletu zmešanem državi, kakor je Avstrija, ne more doseči velikih uspehov. Prvo dejanje Seidlerjeve vlade je bila amnestija čeških in drugih veleizdajalcev, ki je napravila v domačih poštenih patrijotičnih krogih, pa tudi v inozemstvu velikanski vtis. Seidler je pač mislil, da si bode na ta način v parlamentu veliko stranko Čehov pridobil. Pa Čehi so mu prej kot slej rekli, da jih naj ima rad. Pohlevni Seidler še vedno ni bil ozdravljen. Krnil je z vsemi mogočimi dobrotami tiste stranke, ki so očitno ali tajno svoje sovraštvo in svoje smrtno nasprotstvo do Avstrije kazale. Pa zopet se je Seidler blamiral in sicer pri zadnjem glasovanju o vojnih potrebah. Tam so Čehi in Jugoslovani ostali kot en mož in glasovali proti temu, da bi se našemu vojaku na fronti podelilo potrebni kos vsakdanjega kruha... Ali mislite, da je postal Seidler pametnejši? skoraj nič, vedno še hoče pridobiti zaslonbe pri nasprotnikih države, patrijotom pa jemlje kos za kosom pravice. Seidlerjeva vlada kaže torej vse znake, da bode kmalu iz pozorišča izginila.

Seidler govori.

Pred kratkim sklical je ministerski predsednik Seidler načelnike klubov državno-zbornskih strank k sebi, da jim raztolmači svoj sicer nejasni, mistični in nerazumljivi program. Govor je bil dolg in nerodno sestavljen. Glavne točke tega ministrovega programa so sledeče: Na Češkem se uvede ureditev v okrožjih, tako da bodejo tamošnji Nemci saj deloma rešeni vandaličnega jeroštva čeških nasilničev. Kar se pa tiče juga, je Seidler izjavil, da ne ve, ali se bode uresničila kedaj „jugoslovanska“ država ali ne. Verujemo, tega ne ve živa duša, kajti staro-testamentarični preroki so že davno izumrli. Samo nekaj, kar bi moral sicer sam vedeti, zašepetamo lahko Seidlerju v uho: „Jugoslovanska“ država se bode ustanovila, ako bode ententa zmagala. Ako bi pa, kakor vse kaže, ententa podlegla, potem je čisto gotovo, da se „jugoslovanske“ države med Dunajem in Trstom ne bode ustanovilo, kajti Korošičeve „revolucije“ se zamore bati pač le kak slabotnej ali otročaj. Dr. Seidler je seveda v svojem govoru Slovincem mazal med okoli ust; ali konečno je vendar priznal, da je sedanja agitacija za „jugoslovanstvo“ protipostavna in da jo je treba vstaviti. Radovedni smo, koliko eneržije se bode brizgnilo iz sifonske flaše dr. Seidler-ja. Na vsak način pa vprašamo nekaj; ako je to hujskanje za „jugoslovanstvo“ v naših krajih sedaj nakrat protipostavno, potem je bilo tudi preje protipostavno. In preje nista niti notranji mini-

ster grof Toggenburg niti ministerski predsednik dr. Seidler niti z mezincom mignila, da bi to protipostavnost odpravila. In vendar bi bila to njuna zaprisežena dolžnost. Seidler je govoril potem še na dolgo in široko o prehranjevalnih vprašanjih. Novega ni podal ničesar, razven obljub in tako zamoremo i zanaprej upati na — mizerijo in lakoto. Vse to pa ne zaradi tega, ker je v resnici premalo živil, marveč edino zaradi tega, ker je nezmožnost in zločinska brezvestnost merodajnih činiteljev pri nas stokrat višja nego naše največje gore. Iz Avstrije, ki je veljala vedno še za agrarno državo, morajo zastopniki Tirolske na Nemško za živež prosjačit hoditi, ker jih Dunaj ne sliši. Tudi iz drugih nesrečnih kronovin, ki so v začetku v patrijotični navdušenosti vse dali, kar se je od njih zahtevalo, se pošiljajo zdaj deputacije na Ogrsko in Nemško, prosit za živež. Poštenemu Avstrijcu sili rdečica sramote v lice. To je naša mizerija: pravih mož primanjkuje na pravih krajih.

Resnica o veleizdajalcu Pivku

Kdo je lagal: Slovenski voditelji ali nemški poslanec Marckhl?

(Vprašalni odgovor ministra za domobranstvo.)

Na vprašanja gospodov poslancev Hartl, Dr. Bodirsky in tovarišev v 39. seji od 16. novembra 1917, zadevajoč veleizdajalske, na češke vojake obrnjenе pozive, gospodov poslancev Dr. Bodirsky, Teufel in sodrugov v 40. seji od 20. novembra 1917, zadevajoč državi sovražne agitacije med češkimi vojaki na južno-zapadni fronti, gospodov poslancev Rieger, Wolf, Pacher in sodrugov v 50. seji od 18. decembra 1917, zadevajoč izdajstva čeških oficirjev pri 11. armadi, in gospodov poslancev Marckhl in sodrugov v 57. seji od 5. februarja 1918, zadevajoč izdajstva pri Carzanu, se počašujem Visokej hiši od armadnega nadpoveljstva poročani mi opis na znanje dati:

V pismu od 4. oktobra 1917 javlja armadno nadpoveljstvo: „Dne 18. septembra kratko pred polnočjo posrečilo se je Italijanom pri Carzanu (Val Sugana) brez artiljerijske priprave presenetljivo v naše postojanke vdreti in vrniti naprej čez prve baterije.

Položaj bil je precej kritičen, se je pa skozi samodejen energični poseg sosednih oddelkov v malo urah zopet popolnoma vravnal. Sovražnik se je v svoje jarke nazaj prepodil; zgubil je 8 oficirjev in 404 mož na neranjenih vjetih in mnogo večje število mrtvih in ranjenih.“

Čez vzroke hitrega vroma Italijanov v naše pozicije javlja armadna skupina feldmaršala barona v. Conrad sledeče:

„Sovražni vrom pri Carzanu dne 18. septembra je bil skozi skoraj neverjetno lastno izdajstvo povzročen in se mora šteti kot srečen prigodek, da ni imel občutljivih posledic, namreč, da je nasprotno prinesel sovražniku težke izgube.

Izid vpeljane sodnijske preiskave, katera še ni zaključena, je dosedaj jasno dokazal, da se je veleizdajstvo izvrševalo, ki se je od mnogih že delj časa pripravljalo.

Kot glavni obdolženec je oberlajtnant dr. Pivko, srednješolski učitelj v Mariboru na Dravi, kateri je v zvezi z oberlajtnantom Irsa, lajtnanti Kohoutek, Zeleny, Martinec, kakor tudi z feldvebelnoma Mlejnek, Čačić, korporalom Malčinek in dvema infanteristoma — vsi razen oberlajtnanta Pivko, ki je Slovenec, češke narodnosti — veleizdajalsko počenje gonil.

Do sedaj se je dognalo, da so v kritični noči oberlajtnant Pivko, feldvebel Mlejnek in korporal Malčinek italijanske kolone vodili, kakor tudi, da se je za vrom gotove priprave napravilo:

a) Restringiranje in položba ročnih granat in svetilnih sredstev v frontnem od-

seku Carzana kakor tudi izločitev visoko napetega toka na zaprekah, pretrganje telefonskega prometa in razdelitev ruma med poljske straže. Od imenovanih so od časa bitke razven lajtnanta Martinec — ki se ga je porinilo 18. septembra v neko bolnišnico, — vsi pogrešani.

b) Pri padlih italijanskih oficirjih najdene načrti so fotografirani ponatisi naših (z sovražno pozicijo), z natančnejšimi, le skozi izdajstvo pridobljenimi podatki čez vse podrobnosti naše pozicije pri Carzanu; načrte z podrobnimi navedbami od nas rabljenih stanov v Borgo in Roncegno, se je istotako našlo. Z barvnim črtnikom narisane napadalne smeri v najdenih načrtih kažejo do Telve kakor tudi k artiljeriji na Ceggio.

c) Presenetljiva je nadalje že dvakrat od Italijanov preprečena izvršitev lastnega podjetja skozi ljute ognjene napade njih artiljerije, točno ob za podjetje določeni uri in ravno le proti delom namenjenih podjetij.“

Nadalje piše armadno nadpoveljstvo od dne 23. februarja 1918:

„Brez ugovora se je dognalo, da se začetni uspeh sovražnega vroma pripisuje sramotnemu izdajstvu nekaterih malovestnih oficirjev in vojakov bataljona V/bh. 1. Vendar bodi v čast temu hrabremu, mnogo izkušnemu bataljonu, kateri se je tudi v tem boju z ravno vzorno hrabrostjo bil, pribito, da so bili povsem ljudje druge narodnosti in drugih čet, ki so bili bataljonu V/bh. 1 dodeljeni, kateri so to za vojaka najnesramnejšo hudodelstvo izvršili.

Glavni vodja, oberlajtnant v rezervi dr. Pivko, je Slovenec, drugi so pa Čehi. Že več tednov sem so v sporazumu s sovražnikom na v zgodovini naše armade nezaslišani, še do sedaj ne doživel način veleizdajstva pripravljali in sovražniku še vrh tega potrebni material, kakor načrte z natančnimi podatki baterij strojnih pušk, poveljnih stanov, rezerv itd., pošiljali. Italijani so se odločili, izkoristiti to ugodno priliko k večjemu podjetju z dalekosežnimi cilji. V vsej hitrosti se je nekaj bataljonov bersaglierov deloma z železnico, deloma na avtomobilih in kolesih v Val Sugana vrglo, tako, da je stalo za prvi vrom približno 5 bataljonov na razpolago, medtem ko se je nahajala ena brigada za nadaljno izkoriščanje uspeha v rezervi.

Nesramni veleizdajalski oficirji in podoficirji razdeljeni so bili kot vodji sovražnih kolon v in skozi naše stražne črte in v našo glavno pozicijo; oni so zato skrbeli, da se je med v počev došle straže na večer dne 17. septembra izdatno ruma porazdelilo, da je izostala uvrstitev visoko napetega toka na zaprekah in da se je pomanjšalo municijo v glavni črti pri Carzanu. Nalašč se je kratko poprej poveljena izvršitev neke ograje v obližu mosta od Carzana le zelo slabo izpeljalo. Da se izkoristi veleizdajstvo z popolnim napadom, imela je z normalno municijsko množino v boj stopivša italijanska infanterija povelje, da pri napadu ne strelja. In k popolnjevanju vseh teh naredb pohiteli so izdajalski oficirji italijanskim naskočnim valovom naprej in so dali na najvažnejših točkah stoječim poljskim stražam kakor tudi mostni straži pri Carzanu povelje, naj puške v stran vržejo, ker je tako že vse izgubljeno.

Tako se je zamoglo zgoditi, da je sovražnik, brez da bi našel upor, skozi poljsko stražno črto čez Maso-most v Carzano vdrl. Tako je tudi prišlo, da je v prvem trenutku temu čez 2000 pušk in 12 strojnih pušk prvemu močnemu sunku sovražnika le ona peščica ljudi nasproti stala, ki je zamogla zbrati hladnokrvno hrabrost in preudarnost svojih podpoveljnikov gori do bataljonskega komanda, dokler še so bila od višjega mesta za odpor zaukazana ojačenja na mestu.

Prva poročila o izvršenem vromu v poljske stražne črte prinesla je od ene strani neka deutschmeister-patrolja, ki je točno prđ 1 uro predpoldan dne 18. septembra dognala navzočnost neke sovražne patrolje v naših kapah v stanu sosedne poljske straže

bataljona V/bh. 1, od druge strani nek infanterist zadnjega bataljona, katerega čug je stal v bližini prostora vroma.

Brez da bi se o podrobnostih sledečega se boja, v katerem se je v interpelaciji navedeni oberlajtnant Bartolomej Schmauss posebno odlikoval, natančneje pečali, se lahko potek in konečni izid boja v sledečem posname.

Boj v Carzanu je naravnost vzoren primer zato, da zamorejo tudi relativno slabe sile pod razumnim energičnim vodstvom in inicijativnim, odločnim ravnanjem podvodjev, kakor hrabrost in požrtvovalnost črt briljanten uspeh čez presenetljivo vdrtega, število močnejšega sovražnika izvozjevati.

Tem vojaškim krepostim naših iz raznih krajev monarhije izvirajočih oficirjev in mož je zahvaliti, da se je skupno 350 puškam in 7 strojnim puškam pri izvršenem sodelovanju artiljerije posrečilo, z 5 bataljoni (približno 2150 pušk, 12 strojnih pušk) presenetljivo izvršeni napad sovražnika k uničujočemu porazu peljati.

Naše skupne izgube znašajo 10 oficirjev, 306 mož, one Italijanov 17 oficirjev in 896 mož.

Stik med dogodki pri Carzanu in časom kakor med krajem napada naše zadnje ofenzive, ki ga hoče interpelacija vedeti, ne obstoja. Boj je bil, operativno vzet, le lokalnega pomena. To je zahvaliti le ugodnemu izhodu. Pri drugem poteku je reakcija, na katere predvidni obseg se tukaj ne more računati, brez dvoma.

Izdajstvo od Carzana se mora iz tega stališča presojati, kako sramoto je zadalo našej armadi in kače nepregledne posledice bi pri načrtnem uspehu doprineslo. Zato vlada pri armadi na bojišču le en glas čez ta podli čin in vsa težnja zemeljske pravičnosti bode izdajalce, kako daleč so za doseči, gotovo zadelala.“

To je opis dogodka od Carzana. Da se pa izid kazenskega postopanja proti dr. Pivku poda učni oblasti na znanje, je že skozi obstoječe predpise zajamčeno.

V zvezi s tem je še navesti, da so po poročilu armadnega nadpoveljstva od 3. novembra 1917 nekaj dni pred začetkom ofenzive proti Italiji iz prostora od Tolmina, kjer je bila zbrana glavna napadalna četa trije oficirji prelomili zvestobo in k sovražniku pobegnili in sicer:

Oberlajtnant Michael Mascim, rojen 1890, lastnik srebrne in bronaste vojaške zasluzne medalje (brat rumunskega generalštabnega oficirja, lajtnant Johan Hapa, rojen 1893, nadalje lajtnant v rez. Ottokar Tichy, železniški uradnik v civilu. Prva dva sta Rumunca, ogrska državljanca, tretji avstrijski Čeh.

O zadržanju strelskih regimentov št. 8 in 28 v 11. soški bitki javlja armadno nadpoveljstvo sledeče:

„Podrobne določbe čez začetek 11. soške ofenzive so dokazale, da je glavni vzrok posrečenega italijanskega prehoda čez reko in za njim sledečega predora naše fronte v kraju Loga-Morsko iskati le v premagljivem ognju artiljerije in metalcev min Italijanov. Skozi to je bil vsak vid v Soški dolini radi dima in prahu nemogoč, najsprejajšnja bojna črta vdrta, posadka bojno-nezmožna napravljena in prostor za fronto tako pod ognjem držan, da so rezerve že na veliko razdaljo trpele znatne izgube.

O pojedinih postopkih od v najsprejajšnjih črtah stoječega strelskega regimenta št. 28 ni dosedaj nič natančnega znano.

Po pri strelskem regimentu št. 7 dognanih pozvedbah ne odgovarja ta vprašanje omenjeni opis resnici, da se je moralo levo krilo strelskega regimenta št. 28 od sosednega bataljona strelskega regimenta št. 7 z ročnimi granatami iz kaverni poditi. Kako daleč dognano, držalo se je od krilne kompagnije še osem mož — zadnji ostanek — brez vodstva v stanu neke postojanke, ko je ravno dospel tja mali oddelek sosednega bataljona št. 7.

Najprej v rezervi nahajajoči se strelski regiment šte. 8 trpel je že pri naprej pomirju močno skozi sovražni artiljerijski ogenj čim so bile vrste oškodovane in se je čas zapada zadrževal, tako, da so se zamogli Italjani na višinah planote ugotrditi.

Iz vzrokov pravičnosti se mora glede na poznejše zadržavanje obeh regimentov reči, da je v novembarskih bojih na visoki planoti d. Asiaga, kakor pri naskoku na Monte Siamor skoz in skoz pripoznanja vredno izvršila in so se dobri nasledki naprej idočega etabriranja, dobre vojne izobrazbe in discipliniranja občutili. Pa vendar je pristavil popelnik 8. kora, da je bil strelski regiment šte. 8 v od začetka novembra trajajoče boje od vseh regimentov 21. strelske divizije najmanj pritegnjen in da se je vstava regimenta od strelskega divizijskega poveljništva le od časa do časa odredila in da je bila gotova previdnost z ozirom na primerljaje prejšnjih časov na mestu.

Čez veleizdajske, na češke vojake južno-zapadne fronte naperjene pozive daje armadno nadpoveljništvo sledeče na znanje:

„Pod vodstvom Massaryka stoječi češko-slovaški nacionalni svet posluhuje se vedno pozivov, kateri skušajo naše vojake slovske narodnosti k veleizdajstvu vsake vrste zapekljati in ki dosepejo skozi sovražne letalce ali skozi druge čete sovražnika v področje fronte. Ti v vprašanjih zopet dani letaki so v resnici v naše črte dospeli.“

Preiskava proti vsem tem izdajstvom se z največjo skrbjo izvršuje in se bode proti krivim spoznanim z vsoto strogostjo postave nastopalo.

Vojaska uprava je v okolišu armade na bojišču kakor tudi v zaledju vse potrebno ukrenila, da se ponavljanje tako žalostnih dogodkov prepreči. Ona si je pa svesta, da je poln uspeh le potem pričakovati, če bode v svojih težnjah od voditeljev vseh ljudstev Avstrije podpirana, in jaz torej upam, da se mi prošnja ne zavrne, če se v tem smislu do vseh strank visoke hiše obrnem.

Dunaj, 24. aprila 1918.

* * *

S tem odgovorom je pač krivda veleizdajca slovskega profesorja Pivka dokazana. Pribijemo v prvi vrsti, da so prvaški listi tega prokletega zločinca do zadnjega trenutka prali in branili. Zlasti gospod poslanec Marckhl, ki ima največje zasluge, da se je ta stvar dokazala in v javnost spravila, imel je pretrpeti hude psovke in zasledovanja od strani slovskih voditeljev. Zlasti politični poštenjak Verstovšek iz Maribora, bržkone osebni prijatelj in dobri znanec Pivka, se je zaganjal v poslanca Marckhla. No, zdaj je cela stvar pojasnjena in slovsko ljudstvo se mora kolikor je ostalo zdravo in nezastrupljeno, zgražati nad Pivkom in njegovim zagovornikom. Op. uredništva.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Odločna zahteva zastopnikov okrajnega odbora ptujskega. K okrajnemu glavarju ptujskemu podal so se zastopniki ptujskega okrajnega odbora, gosposdje v. Pongratz, Steudte, Matzun, Hiltcher in Slawitsch in so mu podali podatke o brezobzirnem rekviriranju živine v že hudo ogroženem, popolnoma in že do skrajnosti izčrpanem okraju ptujskem. Zahtevali so od njega odločno, naj pri meročajnih činiteljih vlade deluje nujno nato, da se naj v ptujskem okraju rekviriranje živine nele samo omeji, ampak za dolgo časa popolnoma ustavi, ker koraka grugače okraj, ki je bil dosedaj ponosen na svojo lepo in bogato živinorejo, gorostasnemu prepadu nasproti. Mora se žal tudi pribiti, da ptujski okraj nima na meročajnem vladinem mestu nobenega zastopnika, ki bi se zanimal za gospodar-

ski obstoj okraja, ki bi ga tudi v urah preteče mu nevihte zamogel zagovarjati. Gospod okrajni glavar vzel je to nujno zahtevo zasluženih zastopnikov okrajnega odbora na znanje in je obljubil ter zagotovil, da hoče vse storiti, da se upravičeni želji ptujskega okraja kakor najhitreje ustreže, da se z marljivostjo zopet polagoma popravi, kar je vlada v svoji nevednosti, in nezmožnosti posameznih brezobzirnežev v gospodarskem oziru zakrivila.

Umoril in poboji v Sv. Marku pri Ptujju. Ker še vedno ni dovolj krvi preteklo, se od dne do dne dobiva poročila o nezaslišanih umorih in pobojih. Tako se je pretekli ponedeljek pri Sv. Marku pri Ptujju nekega moža umorilo in zopet dva dni pozneje dva na nečloveški način razmesarilo. Vzroki činov nam še sicer niso znani, pač pa je vendar čudno, da se v najbolj zagriženem „jugoslovanskem“, klerikalnem in navidezno svetem gnezdu Sv. Marka nahajajo največji pobijalci in zločinci. Lahko si torej predstavljamo, kako se bode živelo pozneje v „jugoslovanski“ državi.

Tatvine. Iz Leobna se nam poroča: K gostilničarki Anni Maderbeck v Streitgarnu, občina Oberraich pri Brucku prišel je zadnje nedelje en korporal infanterijskega regimenta šte. 27 in trije civilisti. Opoldan zapustila je gostilničarka sobo. Poprej pa je zaklenila še stanovalno sobo, ki je v zvezi z gostilniško sobo in denarni predal ter je pustila ključ v vratih. Ko pa se je pozneje vrnila, opazila je takoj, da primanjkuje v denarnem predalu 1800 kron denarja. Gostilničarka je poklicala te štiri navzoče fantaline o tej stvari v odgovor, kateri so se čez ta izražen sum celo razjezili in v potrdilo svoje nedolžnosti krčmarici naslove pustili. Navedli so: Karl Müller iz Seegraben-a, Hans Thaler, Franz Mayer in Karl Bauer iz Kapfenberga. Ti podatki brezdomno ne odgovarjajo resnici. Ti štirje fantje so kmalu nato zapustili gostilno, so šli do postaje Oberraich, od koder so se opoldan v Bruck peljali. — Iz Brucka se poroča: V gostilni gospe Anne Rodler se je ponoči na 25. p. m. posteljno perilo v vrednosti 430 K ukradlo. — V hotelu Karl Bauer prenočil je neki mož, ki se je izdal za kinoigralca Rudolfa Morden iz Dunaja. Z posteljno odejo v vrednosti 150 K, katero je seboj vzel, podal se je baje v Leoben.

Grozna smrt otroka. Maria Znidar iz Boroviča, okraj Šmarje pri Jelšah položila je te dni svojega, mesec starega otroka na zakurjeno peč, zaklenila stanovanje in se podala na delo. Za nekoliko časa so slišali sosedni žalosten krik, ki je postal vedno močnejši. Hoteli so v hišo, kar pa ni mogoče bilo, ker je bila zaklenjena. Polagoma postajal pa je krik vedno slabejši, dokler ni popolnoma ponehal. Ko je končno nenaravna mati domov prišla, našli so otroka sezganega na peči.

Prostovoljna smrt v ječi. Iz Celja se poroča: Dne 1. t. m. bil je od policije v Celju 36-letni posestniški sin Franz Stigel iz Jagoče pri Laškem radi tatvine, vloma in ubega aretiran. Ko je redar zvečer pogledal v ječo, našel je aretiranca obešenega.

Morilec in izsiljevalec. Iz Maribora se poroča: Dne 3. t. m. ob 10. uri zvečer bil je hlapec posestnika Johana Bresnik v Samarki pri Sv. Lenartu v Sl. gor., Jožef Klojčnik, pred hišo svojega gospodarja od nekega vojaka z bajonetom umorjen. Sosedni posestnik Zugmann klical je na pomoč, nakar mu je zadal morilec več sunkov z bajonetom na glavo in roko ter je zahteval od njega denar. V smrtnem strahu izročil mu je Zugmann 300 do 400 kron denarja, nakar je vojak pobegnil. Popisuje se ga kot 30 letnega, vitkega fanta, ki prihaja, kakor se sodi po njegovem narečju, gotovo iz okolice.

Ptujski pionirji! Vojni album o Vaših junaških činih se izdeluje. Upajoč na Vaš stari duh pionirstva se pričakuje, da se odzovejo vsi, tudi oni, ki so na bojišču in v zaledju, kakor tudi sorodniki padlih, pogrešenih in vjetništvu se nahajajočih z navdušenjem

teji priliki, prispevati v največji meri k temu lepemu spominskemu delu. Vsak doživljaj na bojišču, kakor tudi v vjetništvu se bode specijelno upošteval. Vpošljite kolikor mogoče veliko fotografskih slik (tudi plošče) kakor vsakojak spominski material, opisujte resne in vesele dogodke in prispevajte na ta način gradivo k temu lepemu delu ptujskih pionirjev. Hitra in točna vpošiljanja zgoraj omenjenega spominskega materiala se nadeja c. kr. saperski nadomestni bataljon Ptuj II v Ptujju (prej pionirski bataljon šte. 3).

Koroške vesti.

Proti „jugoslovanski“ gonji. Občinski odbor občine Lavamünd sklenil je enoglasen sklep proti „jugoslovanski“ gonji, v katerem izraza svoje obžalovanje, da je moral grof Czernin odstopiti in pozivlja poslance, naj isti na energični in brezobzirni način nastopijo proti **veleizdajalski in domovini sovražni gonji** deželi tujih hujskačev in da delujejo pri vladi na to, da se ohrani našej koroškej deželi kakor do sedaj tudi za naprej blagi in zaželeni mir.

Požar. Bleiburg, 2. maja. Velika opekarna grofa Thurn-Valsasina v Loibachu pri Sorgendorfu je včeraj zvečer popolnoma pogorela. Tamošnja opekarna je že pred dvema letoma enkrat pogorela in je bila še-le pred kratkim zopet sezidana.

Pomanjkanje živeža in vojaštvo. Pretekli četrtek dospel je vojaški vlak z ogrskimi vojaki v Villach. Na glavnem kolodvoru so prejeli menažo in mnogi navzoči so imeli priliko, prepričati se o ravnanju tako dragocenih življenskih sredstev v sedanjem času. Komaj se jim je prazdelilo jedila, niso mnogi imeli nič nujnejšega, kakor da so razlili juho z polento pod vozove. Od mesa, ki je bilo nekaj mastno, izrezali so skrbno mastne kose in so jih istotako pod vozove vlaka zmetali. Presenetljivo je bilo tudi, da je imelo mnogo vojakov seboj velike kolače najfinjšega belega kruha. Mnogim navzočim vrnila se je želja in misel, da bi zaslužila na tako vnebovpijoči način od sitih Madžarov razlita jedila boljše porabo. Tukaj se zopet vidi, da gre „bratom“ onstran Leithe vendar mnogo boljše kakor nam. To je pravo „bratstvo“ orožja.

Tat v žitni shrambi. Železničarski delavec Jožef Brunner iz Ottmanacha prišel je v začetku aprila v Linsenberg, zlezal tam v nekem poslopju v slamo, vdrl potem v stanovalno hišo posestnika Johana Wressnig in ukradel dva kosa prekajenega mesa v teži 5 kilogramov in kruh in posestnici Magdalen Paier denarni znesek 18 kron. S tem se je podal Brunner v Celovec; ker pa mu je denar in meso kmalu pošlo, vrnil se je Brunner in ukradel Karolini Paier še 12 klobas in štiri kose prekajenega mesa. Slučajno pa je slutila Paier tata v svoji bližini; šla je po posestnika Trabe in je preiskala z njim gospodarsko poslopje. V resnici sta našla tata v žitni shrambi skritega in sta ga motila ravno pri jedi ukradenega mesa. Paier je spoznala v tatu pri njej že kot hlapec uslužbenega Brunner. Posestnik Johan Trabe se je Brunnerja polastil in ga izročil orožnikom v Pischeldorfu.

Razno.

Prav ima. Pri nekem naboru odpuščenih, trajno nesposobnih ljudij deloval je nek dovtipen, mlad nadzdravnik. Nekem delavcu, ki mu je manjkala noga, je rekel: „Z Vami je to čisto lahko; Vi dobite eno leseno nogo in pridete potem v postojanko.“ „Zelo dobro“, je rekel mož, „potem si pa pustim odstreliti glavo, dobim eno leseno in bom študiral za zdravnika...!“

17 vagonov moke za Ljubljano. Prijatelj našega lista nam pošilja sledečo zanimivo poročilo o učinku zadnjih dogodkov v Ljubljani. Takoj pri teh izrednih dogodkih odposlalo se je namreč brzovozno 17 vagonov moke iz mlina Majdič iz Krainburga v Ljubljano. Iz tega se uvidi, da še

imamo dovolj moke, katero pošilja država samo Ljubljancem — kadar lomijo Nemcem šipe in plenijo trgovine. — Probatum est.

Odlikovanje. Cesar podelil je pesniku in pisatelju Petru Rosegger veliki križec Franc Jožefovega reda.

† **Nemila smrt** iztrgala nam je v četrtek dne 9. maja t. l. našega velezaslužnega, vrlega člana okrajnega odbora ptujskega in člana našega tiskovnega društva, gospoda **Maksa Strascill**, župana na Bregu pri Ptuj, tovarnarja, lastnika hiš in veleposestnika na Bregu pri Ptuj.

Prvo žito iz Ukrajine. Dunaj, 2. maja. Prvo žito iz Ukrajine je dospelo že na Dunaj. Obstoji polovica iz koruze, drugo je rž, pšenica, ječmen in oves. Prvi kruh iz ukrajinskih dobav se bo de za koncem tega tedna na Dunaju jedel. Prva pošiljatev pa žal ni velika.

Nemški cesar Viljem za močen in trajen mir. Na udanostni telegram od shoda nemških trgovcev je odgovoril nemški cesar Viljem: „V zadnjih mesecih smo dosegli uspehe, ki bodo zelo vpivali na razvoj sveta v bodočih desetletjih. Doseženi uspehi upravičujejo zahtevo pomočnem miru, ki bo odprl nemški trgovini nova pota in zagotovil svobodni razvoj velikanskim dejanjem naše industrije. Žrtve blaga in krvi, ki jih z vsemi krogi našega naroda skupno čutim, se ne smejo žrtvovati zastoj. Delodajalci in delojemalci imajo enake pravice do njih.“

Državna železnica Assling-Gorica-Trst je bila s 1. majem zopet otvorjena.

Proti pridruženju Besarabije Rumuniji. Iz Berlina se poroča, da je protestirala vlada sovetov formalno proti priklopitvi Besarabije k Rumuniji. Kmečki kongres hotinskega distrikta je zahteval, naj Rumunija precej izprazni Besarabijo.

Rusija se pripravlja na novo vojsko? „Daily Express“ poroča: Vsa znamenja kažejo, da se pripravljajo Rusija na novo vojno. Izvršilni odbor sovetov je odobril Trockijev program, da se morajo vojaško izuriti vsi moške med 16. in 40. letom in rekrutirati vsi kmetje in delavci. Vpoklicali so že vse višje častnike, da sodelujejo pri sestavi nove armade. Odpravilo se je armadam pridružene odbore in misli ustvariti v desetih mesecih zelo močno armado. Opozicija trdi, da gre sovetom bolj za lastno, kakor za obrambo Rusije. Seje izvršilnega odbora udeležili so se tudi zastopniki Anglije, Amerike in Japonske. Če se nadaljuje vojska do bodoče spomladi, se bo Rusija zopet lahko branila z milijoni dokazov.

Gospodarske stvari.

Prodaja konjev po dražbi.

C. kr. poljedelsko ministrstvo je naznanilo z odlokom z dne 25. marca 1918, da za konje, ki so bili pri dražbah v vojaških konjskih bolnicah in v konjskih vnovčevalnicah prodani in so pri kupcu v teku 14 dni po dražbi oziroma prevzetju poginili ali bili uradno pobiti in se z uradnim spričevalom dokaže v dotičnem slučaju popolna posestnikova nekrivda, dobi posestnik brezplačno (ako mogoče po lastni izbiri prevzemnika) na pismeni prodajalnici odano prošnjo, pri kateri prihodnjih dražb javno nadomestnega konja, ki ima tisto izključno ceno kakor izgubljeni konj. C. in kr. vojno ministrstvo je pa 24. februarja 1918 odredilo, da mora biti v dotičnem uradnem spričevalu, kojega mora kupec dražbenih konjev priložiti svoji prošnji za nadomestnega konja, različno povedano, če je konj poginil in se oddal konjederu s kožo vred, ali če se je konj doklal in se je porabila koža in konjsko meso. V slednjem slučaju mora biti uradno potrjen izkupiček za kožo in meso in se mora ta znesek pri prevzetju nadomestnega konja oddati dotični vnovčevalnici oziroma se mora tam zaračunati. Namestništvo.

Pozor na krompirjeve bolezni.

Krompir je baš zdaj pri splošni pičlosti vseh živil, zlasti plodov za moko, jako važen činitelj pri celem preživljskem vprašanju. Lahko umljivo je tedaj, da se skuša več pridelati s porabo novih zemljišč, katerih večji del še sploh ni bil rabljen v ta namen. Vsled tega pa in radi okolišnice, ker se v zadnjih razmerah ne more dosti paziti na izbor semena, je tem preje mogoče, da se pojavljajo razne krompirjeve bolezni, posebno bo-

lezni na lupini. K najnevarnejšim se prišteva krompirjev rak, kojega povzročajo v zemlji živeča glivica (*Chyso-phyctis endobiotica* Schilb). Ta bolezen, ki je na Angleskem že davno znana, se je v slednjih letih tudi vedno bolj razširjala v nekaterih krajih v Nemčiji in se je bojda tudi že opazila v obmejnih deželah. Opasnost tega škodljivca je tako velika, da je nasad krompirja ogrožen, kjer se pojavi ta bolezen. Pojavlja se ta bolezen tako značilno, da jo je prav lahko spoznati. Na gomoljih se prikažejo začetkoma mali, več ali manj bradavicam podobni izrastki, ki se polagoma večajo in se pozneje razrastejo kakor karlijol. Ti izrastki na gomoljih se razvijajo tudi pest debelo, tako, da prvotne oblike gomoljev sploh ni poznati. Včasih se pojavljajo izrastki tudi na koreninah in podzemnih, redkeje na nadzemnih steblih. To bolezen povzročujoča glivica živi v okuženem polju, če se tudi z nasadom krompirja poneha, se več let in se loti vnovič krompirja, ako se posadi v to zemljo. Razkuzavanja zemljišč se dozdaj niso obnesla. Poznamo pač nekaj krompirjevih vrst, kojih se rak ne loteva zlahka in sajenje takšnih vrst v krajih, kjer se nahaja ta bolezen, je edina možnost, da se krompir tam še nadalje prideluje. To je pa vendar le moč za silo, ker je pri vrstnem izboru na razpolago le nekaj vrst in in mogoče je pa tudi, da te vrste čez nekaj let tudi več ne morejo kljubovati tej bolezni. Izredno važno je tedaj, da se ta škodljivec ne zatrosi v zemljišča. Bolezen se lahko zanese z bolanim semenskim krompirjem, z odpadki okuženih gomoljev, z hlevskim gnojem in gnojnicjo iz hlevov, kjer se je živina krmila z bolanim krompirjem, z bolno krompirjevo in slednjič z zemljo iz okuženega polja. Zlasti je treba natanko paziti na stumljive znake semenskega krompirja. Zaradi nevarnosti tega škodljivca je vsakogar dolžnost, da nemudoma naznani c. kr. poljedelskemu ministrstvu, ako je zasledil kje to bolezen, in če je mogoče, naj se pošlje s prijavo tudi vzorec okuženega krompirja, da se takoj vse potrebno ukrene proti razširjanju te bolezni.

Opozarja se, da se krompirjev rak zlasti v začetnem stanju lahko zamenjuje z drugo boleznijo na lupini, katera je dosti manj opasna kot je krompirjev rak, namreč s krompirjevo bradavičnostjo, katero povzroči glivica *Spongospora Solani* Brunen. Pri tej bolezni nastanejo na gomoljih bradavicam podobni, do 1/2 cm veliki izrastki. Dasi se priporoča, da se gomoljev, kojih se močno loti ta bolezen, ne rabi za seme, vendar se ni bati, da bi se s to boleznijo zemljišče tako nevarno okužilo kakor s krompirjevim rakom. Isto velja v raznih krompirjevih krastovih. Glivica *Rhizictonia Solani* povzroča krompirjevo pegavost, ki se pojavlja na krompirjevi lupini kot lahko izbočene, črnovilčaste, lahko ostrgljive pege. Ako ta bolezen ne nastopi prehodu, škoduje le krompirjevi lepoti.

C. kr. postaja za varstvo rastlin.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 8. maja. Uradno se danes razglašalo:

Južno-zapadno bojišče. Artiljerijski ogenj je bil mestoma živahnejši. Vzhodno od Capo Sile, v Laghi-dolini, na Monte Pertica in na južnem robu Montu Alesi so bili sovražni poizvedovalni oddelki zavrnjeni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 8. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno od Nieuwepoort-Kanala vjeli smo pri uspešni poizvedbi Belgijce. — Na bojnem polju v Flandriji in ob Lysi oživel je artiljerijski boj na Kemmelu, pri in zapadno od Bailleula. V bojih v prednjem polju ob Sommi se je Angleže in Francoze vjelo. — Obojestransko ceste Corbie-Bray napadel je sovražnik po močni minski pripravi brezuspešno. Priprave so bile od našega ognja uspešno prijete. Pri nekem v noči južno ceste ponovljenem napadu vrgli smo sovražnika v protisunku nazaj. — Močna ognjena delavnost trajala je na potoku Luce in na zapadnem bregu Avre. Na ostali fronti nič pomembnega.

Z drugih bojišč nič pomembnega.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 8. maja 1918: 47, 9, 32, 64, 18.
Dunaj, 4. maja 1918: 87, 53, 63, 48, 70.
Trst, 1. maja 1918: 42, 53, 40, 5, 79.
Linc, 27. aprila 1918: 77, 79, 81, 16, 86.

Znana eksportna firma **Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51** uvedla je novi, jako praktični ročni žni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo pripraviti.

Werkführer

für eine größere Maschinen u. Bauschlosserei in einer Stadt Untersteiermarks, welcher sämtl. in dieses Fach einschlägigen Arbeiten versteht, wird unter günstigen Bedingungen aufgenommen. Adresse sagt die Verwaltung des „Štajerca.“

Delovodja

za večjo in stavbeno ključavničarsko delavnico v nekem mestu Spodnještajerske, ki je izurjen v vseh v to stroko spadajočih delih, sprejme se takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava „Štajerca.“

Edikt.

V zapuščini po **Nezi Stumberger** se 18. maja 1918 ob 8. uri predpoldan

vrši na licu mesta v Drafcih štev. 18 javna dražba:

642 litrov starega vina, izključna cena 4 K za 1/330 „novega“ „4“ „1“ „330“ sadnega mošta „1“ „1“ „1“
Cene razumejo se od kleti brez posode. 211

Najvišji ponudek je takoj v roke sodniškega uradnika za položiti. S tem preide vsaka nevarnost blaga na največ ponujajočega.

Vino je od največ ponujajočega takoj za sprejeti.

Ces. kr. okrajna sodnja Ptuj
odd. VII., dne 8. maja 1918.

Varujte svoje vinograde, sadonike in vse rastline

pred listnimi ušmi, gosenicami in drugim mrčesom s škropljenjem z „Antifungin“ — om ojačeno kalifornijsko lužno vodo. Radikal. zanesljiv učinek, nikako poškodovanje rastlin, zelo štedilno, v inozemstvu preizkušeno skozi več let s čudovit. učinkom. **Cena:** 1 liter 12 K (zadostna za 50 litrov). — Izvirna posoda 3 1/2 litra 32 K. — Pošilja po povzetju ali predplačilu **M. Jünker** Zagrebu 12, Petrinjska ul. 3 (Hrvaško). Obširen prospekt in porabno navodilo zastoj. 156

50 dobrih zidarjev

za veliko delo za pucanje, ki so dobri za fasado, se sprejme takoj proti visokemu plačilu in dobri kuhinji ter prostemu stanovanju. **R. Meneghel & Komp** Bauleitung Donawitz bei Leoben. 208

Kakor v življenju velika prsna slika

po vsaki vposlani fotografiji se dobi za K 18.— po povzetju. Naročila prosi **M. Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25, Parterre.** 120

Žrebček težke pasmi se radi pomanjkanja klaje po cene proda. **F. C. Schwab, Ptuj.** 199

1 kg dobrega mila

se zamenja proti 5 kg bele moke ali 6 kg fižola, ali 5 kg čebula od **A. Krepek, Maribor, Bismarckstrasse 19.** 206

Jabolčnik (sadni mošt)

90 hl z sodi vred se po najnižji ceni odda. **F. Carrara, Sv. Ruprecht a. d. Raab, Štajersko.** 207

Ženitna ponudba

Izučen mlinar, star 29 let, vojaščine prost, se želi seznaniti z gospodično ali mlado vdovo, katera bi imela kaj posestva in dote, ter tudi kaki umetni mlin kje na slovenskem Štajerskem ali Koroškem. Prosi tudi za sliko. Naslovi se na upravo tega lista. 194

Tieferschüttert gibt der Bezirksaus-
schuß Pettau geziemend Nachricht,
daß sein langjähriges, überaus ver-
dienstvolles Mitglied, Herr

Max Straschill

Bürgermeister von Rann bei Pettau, Mit-
glied des Bezirksausschusses Pettau, Haus-
und Realitätenbesitzer etc.

nach kurzem schweren Leiden im Alter
von 49 Jahren sanft entschlafen ist.
Das Leichenbegängnis findet Sam-
stag den 11. Mai 1918 nachmittags
4 Uhr vom Trauerhause am Rann
aus, nach dem städtischen Friedhofe
statt.

Bezirksausschuß Pettau, 9. Mai 1918.

Der Obmannstellvertr.: G. v Pongratz.

Globoko ganjen naznanja okrajni
odbor ptujski pretresljivo vest, da je
njegov dolgoletni, velezasluženi član,
gospod

Maks Straschill

župan na Bregu pri Ptuj, član okrajne-
ga odbora Ptuj, lastnik hiš in posestnik
itd itd.

po kratki, hudi bolezn v 49. letu
svoje starosti mirno zaspal.
Pogreb rajnega vrši se v soboto
dne 11. maja 1918 ob 4. uri popoldan
od hiše žalosti na Bregu pri Ptuj, na
mestnem pokopališču.

Okrajni odbor Ptuj, dne 9. maja 1918.

Načelnik okrajnega načelnika: G. v. Pongratz.

Bei der Rauhfutterstelle Eggenberg bei
Graz, Eggenberggalle 26, werden einige Beamte
(auch gesunde, arbeitsfähige Invalide) oder Be-
amtinnen für Aussendienst zum ehesten Eintritte
aufgenommen.

Bedingungen: vollkommene Kenntnis
der deutschen und slowenischen Sprache
in Wort und Schrift, sehr gutes Rechnen,
Buchhaltung, Stenographie und Maschinschreiben.
Nach entsprechender Einschulung erfolgt
die Zuteilung zu Kommissionären in der Provinz.

Anträge mit Lichtbild, Gehaltsansprüchen,
Zeugnisausschnitten und Referenzen ehestens
an obige Stelle.

Anträge sind in beiden Sprachen abzufassen.

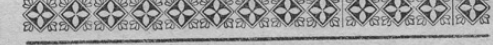
Od mesta za surovo klajo (Rauhfutter-
stelle) Eggenberg p. Gradcu, Eggenberggallee 26,
sprejme se nekaj uradnikov (tudi zdravi dela-
zmožni invalidi) ali uradkinje za zunanjo službo
proti takojšnjemu nastopu.

Pogoji: popolna zmožnost nemškega in
slovenskega jezika v besedi in pisavi, dobro
izurjeni v računstvu, knjigovodstvu, stenografiji,
in pisavi na stroj.

Po primernem izurjenju sledi porazdelitev
za komisijonarje na deželo.

Ponudbe s sliko, zahtevno plače, prepisi
spričeval in reference kakor hitro na zgor-
nje mesto.

Ponudbe je napraviti v obeh jezikih. 195

Vinska zadruga v Ptuj kupi vino
po dobri ceni. Ponudbe se pošlje na
gospoda načelnika Hans Perko v Ptuj.

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v pro-
metu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 za-
voj z 10 kg K 23.—
Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi.
Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1
zavoj 32 kosov K 14.—, Nadomestek za toaletno milo v
raznih barvah, lepo dišič, 1 zavoj 32 kosov K 18.—, Toalet-
no milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov
K 18.—, Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se
pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti ea za-
voj vsake vrste.
Izvožno podjetje N. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinj-
ska ulica 3. jll., telefon 23-27. 203

Die Gemeindevertretung in Rann bei Pettau
gibt hiermit geziemend Nachricht, daß ihr hoch-
verdientes, langjähriges Mitglied des Gemeinde-
rates und Bürgermeister, Herr

Max Straschill

Mitglied des Bezirksausschusses Pettau, Obmann
der landw. Genossenschaft für Rann und Um-
gebung, Mitglied des Schulausschusses Rann
bei Pettau und des Bezirksschulrates, Fabrikant,
Haus- und Realitätenbesitzer in Rann bei Pettau

am Donnerstag den 9. Mai 1918 um 7 Uhr früh
nach kurzem schweren Leiden im 49. Lebens-
jahre sanft entschlummerte.

Das Leichenbegängnis des unvergeßlichen
treuen Beraters findet am Samstag den 11. Mai
1918 um 4 Uhr nachmittags vom Trauerhause,
Rann bei Pettau aus nach dem städtischen Fried-
hofe statt.

Rann bei Pettau, am 9. Mai 1918.

Zastopstvo občine Breg pri Ptuj
naznanja pretresljivo vest, da je njegov visoko
zasluženi, dolgoletni član občinskega sveta in
župan, gospod

Maks Straschill

ud okrajnega odbora ptujskega, načelnik polje-
delske zadruge za Breg in okolico, član šol-
skega odbora Breg pri Ptuj in okrajnega šol-
skega sveta, tovarnar, lastnik hiš in posestnik
na Bregu pri Ptuj

v četrtek, dne 9. maja ob 7. uri zjutraj po
kratki mučni bolezn, v 49. letu svoje starosti,
mirno zaspal.

Sprevod nepozabnega, dragega svetovalca
vrši se v soboto dne 11. maja 1918 ob 4. uri
popoldan od hiše žalosti na Bregu pri Ptuj,
na mestno pokopališče.

Breg pri Ptuj, dne 9. maja 1918.

Kmetija

povrhne mere, 8 hektarov 4 arov in 65
kvadratnih metrov s stanovanjskim in pospo-
darskim poslopjem, dobro tekočo žago in stalno
vodno močjo, pol ure od železniške postaje,
se radi preselitve po ceni proda. Na vprašanje
odgovori c. kr. notarijat v Pliberku. 205

Pege

Za odpravo peg se raznovrstna sredstva rabi. Vsa
ta sredstva temeljijo na istem principu, da se pege s
sredstvom blede napravi. Ta način je napačen. Ako se
hoče pege odpraviti, potem ne zadostuje izbledenje, ker
iste pri odmoru v rabi dotičnega sredstva se zopet po-
javijo. Mora se jih torej popolnoma uničiti. Umetna od-
prava peg, ilekov in miteserjev je le mogoča s tako
zvano Santo-kremo. Obraz se vsak dan s to kremo
namaže in potem s Santo praškom izmije. Pege se
s to senzacionelno kremo v kratkem času popol-
noma odpravi in pokaže lepi, belo-rdeči teint. Ta
krema je po navodilu univ. profesorja dr. Hager naprav-
ljena. Postavno varovana je tudi danes edino garantirano
učinkujoče sredstvo ter popolnoma neškodljiva. Ena doza
zadostuje popolnoma. Cena 5 K. Po pošti 95 h več.
Vsaki kremi se priloži navodilo ter vrečica praška za-
stojnj. Diskretna razprodaja. Se dobi po pošiljavi svote
v pisemskih znakmah, po poštni nakaznici ali po pov-
zetju J. Kukla, Prag, Pergasse 31. 155

Rdečnost nosa

pege, rdečnost obraza, miteserji, mozoli, guba in ovenela koža iz-
ginejo pod garancijo po rabi priznane
Dr. A. Rix, paste pompadour. Popolnoma neškodljiva. Posku-
šnja K 150, velika doza K 4.—, Dr. A. Rix mazilo zoper oze-
blino, najboljšje proti ozeblinam in za preprečenja istih K 1.—
Razpošiljatev direktno po povzetju ali naprej plačilu.

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloge v Mariboru: lekarna k
angelju-varuhu, lekarna Marije-po-
močnice in parf. Wolfram; v Ljubljani parf. A. Kauč in Adrija-drožerija. 173

Zagotovljen uspeh
Tisočero zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 172
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost,
hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza
K 5.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 10.—.
Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marije-
pomaga“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlate-
lelanu“ v drožeriji A. Kauč in „Adrija-drožerija“

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pajtelje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj.

Dobri aparati za briti in lase striči

1-a britev iz srebrnega jekla K 3-50, 4-—, 5-—, zanikana K 3-—, 5-—, znamka „Perfekt“ s 6 klinjama K 16-—, 20-—, rezervne klinje 1 tucat K 6-—, 1-a stroji za lase striči K 11-—, 12-—, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljatev po povzetju ali naprejplačilu po c. in kr. dvornem life-rantu **Hanns Konrad**, eksportna in razpošiljalna hiša Brüx št. 1741 (Češko), 51

Kraste

lišaj, srbenje in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3-50, velika posoda K 6-—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škaltja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljativ svote ali povzetju na naslov: Apotheke M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII-20., Rózsza utca 21. 52

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopiše. Prva fabrika ur **Hanns Konrad**, c. in k. dvorni liferant Brüx 1502 (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantelj, anker-remont, ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont, ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Za kosmato blago in divjačino

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, srne, gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam najvišjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se prosí na **Maks Stössl**, trgovina v usnjem in kožuhastim blagom, Celovec. 567

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“**, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 189 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Vsaka žena čitaj moje velezanimivo navodilo za moderno negovanje

Najboljši nasvet pri mehкости in slabosti prs.

Pišite zaupljivo na **Ida Krause, Preßburg**, (Ogrsko), Schandstrasse 2, Abt. 109. Ne stane ničesar! 157

jabolčnico in sadni jesih kupi trgovina **Brüder Slawitsch**, Ptuj. 562

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončevanju žoharjev (zakon. varovan) ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdajs, Ljubljana**, Zeljarska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov. 500 kron

500 kron

Vam plačam, ako moj iztrebnik koronin Riha-sam Vaša kurja ocesa, bradavice in t' do kožo ne odpravi v 3 dne brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Slatono zahvalnih pism. Kemény, Kaschau (Kassa) 1. poštni predal 12/614 (Ogrsko).

Ljudska kopel mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnih dneh od 11 ure do 12 ure popoldne (obhajanje je od 12 do 1 ure zaprt), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne

Kopeli z vročim vankom, vane ali „Beusebad“ s toplo k. - 70

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije šep-šitne kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šote za šotore, filc, kolenske mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4-—, 2 kosa K 750, 3 kosi K 11-—, 5 kosov K 18-—. Razpošilja poštnine prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprejplačilu po **Josef Pelz, Troppau 122**, Olmützerstrasse 10. Naprejprodajalci dobijo rabat. 32

Raztrgane nogavice in zokni se zamore napraviti z novim prednjim delom zopet brez napake kakor nove (se zamorejo nositi tudi pri nizkih čevljih) 3 nogavice ali 4 zokne dajejo 1 par. Sviri se pod manjvrednimi ponarejanji. Poštna razpošiljatev po povzetju. Postavno zavarovano. I. **Marburger Strumpfmechanik, Walpurga Omann, Maribor**, Burggasse 15

Prevzetej za Ptuj: brata **Slawitsch**, trgovina v Ptuj. Celje: **Anna Staudinger, Celje**, Bahnhofg. 9. Šoštanj: **Josefine Simmerl**, trgovina z mešanim blagom Šoštanj. 96

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprejprodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprejplačilu K 470 in pri povzetju K 5-—. Na bojišče le pri naprejplačilu. **P. E. Lachmann**, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113

Miši-podgane-stenice ščurki

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5-—; za ščurke K 450; tinktura za stenice K 2-—; uničevalec moljev K 2-—; prašek proti mrčesom K 150 in K 3-—; sem spadajoči razpraševalec K 120; tinktura proti ušem pri ljudeh K 120; mazilo za uši pri živini K 150; prašek za uši v obleki in perilu K 2-—; tinktura za bolhe pri vseh K 120; prašek proti kurjim ušem K 2-—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3-—. Pošilja po povzetju. Zavod za pokončevanje mrčesa **M. Jünker, Zagreb 12, Petrinjska ulica 3.** 114

Deček 180 16 let star, zdrav in močan, prosi za sprejem pri nekem seljarju kot učenec proti celej oskrbi. Naslov pove uprava „Stajerca.“

Lončar 191 ploščar (Scheibengelle) sprejme se takoj proti dobri plači in hrani pri **Francu Raišp**, lončarskem mojstru, **Frauheim.**

Za takojšnji vsop išče se od glinastega rudnika na Pragerskem

može, žene in šoli odrasle otroke.

Dnevna plača za može K 10-—, za ženske K 6-—, za mladoleletne pomožne delavce K 4-5. Razven tega dobi še vsaka delavna oseba razven dnevne plače eno priklado (na dan) po K 3-— če neprenehoma dela. Pri enkratnem izostanju odpade ta priklada za celo plačilno periodo, to je 14 dni.

Avtomatični lovilec

za podgane K 6-80, za miši K 4-80, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapi d“, tisoč ščurkov in Rusov v eni noči, po K 6-90. Najuspešnejši lovilec muh „Nova“ K 4-20 komad. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnine 90 v. Exporthaus **Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.** 38

CUNJE

vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanki, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odeje, kočne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah 51 **M. Thorinek & Co., Celje** Trgovci in krošnjarji dobijo posebne cene.

Zitni ročni mlin

Moj originalni žitni ročni mlin je izborno primeren za grobo srotanje in fino mletje vsake vrste žita, je ednostavne ali trajne izpeljave, plošče za mletje se dajo izmenjati, je iz utrjenega materiala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. Neobhodno potreben za vsako hišo. Model 4 z ročno kurblo za mali obrat, teža 7 kg K 100. Model 5 z ročnim kolesom za večji obrat teža 107. **Max Böhmel, Wien, IV., Margaretenstr. 27.**

KOSE!

Kdor hoče imeti **KOSO!** s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na trdke **J. Krašovic v Žalcu**

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi več tisoč razpečala. Za dobro kakovost se jamči. 101

Cenik na zahtevo brezplačno. **KOSE!** Cene najnižje! **KOSE!**

Neizogibno potrebno za vsacega! Vsak sam svoj popravljalec!

Največja iznajdba, da si lahko vsak sam usnje, raztrgane čevlje, konjsko upravo, kožo, preproge, vozne odeje, platno za šotore, sukno, mantelje za kolese, vreče, platno in vsakovrstno drugo močnejše sukno zakrpa. Lumax-ročno šivalno šilo šiva prešivane vodne (Stepstiche), kakor z šivalnim strojem. Nadomestne igle in konopni sukanec (nit) se lahko posebej naročuje. To Lumax ročno šivalno šilo s 4 različnimi iglami in konopni sukanec pošilja od zaloga za ceno K 430 za kos 174

Joh. Jellenz, kožarska in usnjarska trgovina v Celju.

